

MAGYAR GERONTOLÓGIA 13. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM

2021. 13. évf. Konferencia Különszám
On-line verzió: ISSN 2062-3690
[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

Idős hozzátartozót gondozó családtagok erőforrásai a COVID-19 idején

Dr. Leleszi-Tróbert Anett Mária¹, Bagyura Márton², Dr. Széman Zsuzsa¹

¹ Semmelweis Egyetem

² Társadalomtudományi Kutatóközpont, Szociológiai Intézet

Kulcsszavak: idősellátás, családi gondozók, megterheltség, erőforrások, COVID-19

Előregedő társadalmunkban a gondozási igények növekedésével egyre nagyobb kihívás az idősellátás biztosítása. Az ellátórendszerek túlterhelődése miatt a családi gondozók szerepe növekszik. A COVID-19 első hulláma alatt, az idős hozzátartozót gondozó családtagok körében végzett kutatásunk elsődleges célja a családi gondozók megterheltségének vizsgálata volt. A kutatás másik fő területe a gondozási terhek hatása a munkahelyi, professzionális munkavégzésre, ezért elemeztük a gondozás és a munkahelyi kiégés kapcsolatát. Kutatásunk harmadik dimenziója a járványhelyzet hatása a gondozási folyamatra: felmértük a családi gondozók járványhelyzethez kötődő plusz terheit, a rendelkezésre álló erőforrásaikat, valamint szükségleteiket. Előadásunkban bemutatjuk a kutatás harmadik dimenziójához kapcsolódó eredményeket: melyek a családi gondozók COVID-19 első hulláma idején tapasztalt plusz terhei, mire lett volna szükségük a nehézségekkel való megküzdésben, valamint miből merítették erőt a gondozást végző családtagok a megnövekedett terhek hordozásához.

Módszer, minta

Az adatgyűjtéshez online kérdőívet alkalmaztunk, melyet facebook-on, levelezőlistákon, weboldalakon tettünk elérhetővé. A kérdőívet 2020.04.30 – 2020.07.09 között összesen 1004-en töltötték ki, az adatok feldolgozása kvantitatív és kvalitatív módszerrel zajlott. A válaszadók közül 491-en végeztek gondozási tevékenységet a járványhelyzet idején is, előadásunkban a rájuk vonatkozó adatokról számolunk be.

Eredmények

A válaszadók a járványhelyzethez kötődően meglévő terheik fokozódásáról számoltak be, és számos új kihívással szembesültek. A gondozási terhek növekedése negatívan hatott a gondozói szerep szubjektív megélésére is.

A járvány idején idős hozzátartozót gondozók számos nehézséget említettek, amelyeket öt kategóriába soroltunk. A plusz terhet jelentő tényezők legnagyobb kategóriái a korlátozások, az ellátási nehézségek, valamint a mentális és pszichés megterhelődés. Ezek mellett megjelentek az objektív gondozási terhek növekedésére és az erőforrások csökkenésére vonatkozó válaszok is. A gondozási feladatok ellátásához is különféle segítségre lett volna szükségük a válaszadóknak, amelyek szintén besorolhatók voltak az előbbi öt kategóriába. Segítségre leginkább az ellátási nehézségekben, az objektív terhek csökkentésében és az erőforrások növelésében lett volna szükségük. Erőforrásként leggyakrabban a belső erőforrások, a kapcsolatok/ társas támogatás, valamint az életvitel egyensúlyát biztosító tényezőket nevezték meg.